

ارتباط سبک های فرزند پروری والدین با استعداد استعمال مواد مخدر در دانش آموزان دختر مقطع دبیرستان شهر زابل

محدثه میری، دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی

آقای دکتر محمد میر، دکتری فلسفه استاد دانشگاه آزاد اسلامی

چکیده:

اعتیاد یک مشکل بزرگ فردی و اجتماعی است که علاوه بر عوارض جسمی و روانی، سلامت جامعه را نیز از نظر اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی مورد تهدید و آسیب قرار می دهد. عوامل متعدد خانودگی و اجتماعی در ایجاد استعداد اعتیاد و استعمال مواد مخدر نقش دارند که با شناخت آن ها می توان برنامه های پیشگیرانه را اجرا کرد. بنابراین پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه سبک های فرزند پروری والدین با استعداد استعمال مواد مخدر در دانش آموزان دختر مقطع دبیرستان شهر زابل صورت پذیرفت. روش اجرای این پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی می باشد. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه شیوه های فرزند پروری شیفر (۱۹۶۵)، پرسشنامه استعداد اعتیاد چندوجهی مینه سوتا-۱ (MMP-1) (۱۳۸۶) می باشد جامعه آماری در این پژوهش شامل ۲۵۷۳۲ نفر می باشد حجم نمونه با توجه به جامعه آماری و جدول کرجسی ۱ و مورگان ۲ (۱۹۷۰) برابر با ۳۶۴ نفر تخمین زده، تعداد ۳۶۴ دانش آموز و والدین (۱۸۲ والدین) و (۱۸۲ دختر) به عنوان نمونه در دسترس در سنجش به واسطه پرسشنامه ها شرکت نمودند. داده های پژوهش نیز با استفاده از نرم افزار spss و آزمون ضریب همبستگی پیرسون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج نشان داد بین سبک های فرزند پروری والدین با استعداد استعمال مواد مخدر در دانش آموزان دبیرستانی دختر شهرستان زابل رابطه وجود دارد. نتایج تحلیل واریانس حاصل از تفاوت میانگین استعداد استعمال مواد مخدر به تفکیک میزان تحصیلات والدین نشان می دهد که هرچه تحصیلات والدین بیشتر باشد اعتیاد در خانواده کاهش می یابد.

واژگان کلیدی: فرزند پروری، استعمال، استعداد اعتیاد، دانش آموزان دختر مقطع دبیرستان، شهر زابل

مقدمه:

خانواده نظام منسجمی است که نقش بسیار مهمی در شکل گیری شخصیت فرزندان دارد و در روانشناسی کاربردی امروز در مباحثی مانند روان شناسی خانواده، رفتارها و اصول تربیتی والدین که از آن تحت عنوان شیوه های فرزند پروری* یاد می شود، و نوع برخورد والدین و تعاملات عاطفی شان با فرزندان اهمیت خاصی دارد. از مهمترین نقشهایی که پدر و مادر به عنوان اعضای اصلی خانواده ایفا می کنند تربیت و هدایت فرزندان و چگونگی برقراری پیوند عاطفی امن می باشد. در این زمینه مهمترین عامل شکل گیری شخصیت فرزند به تجربه های دوران کودکی او با مراقب اولیه خود که اغلب مادر است باز می گردد. کودکان در سالهای اولیه زندگی خود در مقابل مراقب اصلی که معمولاً مادر است احساس

* Parenting style